

Cumartesi Anneleri/İnsanları 969. Hafta Gözlem Raporu

Gözlemlenen etkinlik/toplantı/yürüyüş: Cumartesi Anneleri/İnsanları 969. Hafta Buluşması – Galatasaray Meydanı (Beyoğlu, İstanbul)

Gözlem tarihi: 21 Ekim 2023

Gözlemci kurumlar: Hakikat Adalet ve Hafıza Çalışmaları Derneği (Hafıza Merkezi), Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi

Gözlemci toplantı alanına varış: 10:13

Gözlemci alandan ayrılma: 12:19

Gözlemci emniyete varış: 13:42

Gözlemci emniyetten ayrılma: 15:02

Gözlem ve gözlem yöntemi hakkında:

Birleşmiş Milletler Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Toplumsal Kuruluşların (Organların), Grupların ve Bireylerin Hakları ve Sorumlulukları Üzerine Bildirgesi'nin¹ 6(c) maddesi, "İnsan haklarına ve temel özgürlüklere hem hukuksal olarak hem de pratikte uyulması yönünde inceleme, araştırma, saptama, değerlendirme, bu yollar ve diğer uygun yollarla kamunun dikkatini bu sorun üzerine çekme hakkı vardır" hükmüyle hak savunucuları ve hak örgütlerinin insan hakları ihlallerine yönelik çalışmalar yapmalarını ve bu çalışmaları hak ihlalleri hakkında farkındalık yaratmak amacıyla kamuoyuyla paylaşmalarını güvence altına almaktadır.

Rapordaki imzacı kurumlar, yukarıda belirtilen maddede güvence altına alınan hak kapsamında² Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın barışçıl eylemlerini gözlemlemektedir. Kurumlar, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT), "Barışçıl Toplanma Özgürlüğünün İzlenmesine İlişkin Kılavuz"³ da belirtilen yöntemleri gözlem faaliyetlerinde esas almaktadır.

Gözlemci kurumlar, barışçıl toplanma özgürlüğünün kullanılmasını engellemeye yönelik müdahalelerin sonucu olarak ortaya çıkan insan hakları ihlallerini tespit etmek, belgelemek ve

---

¹ UN Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms,

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N99/770/89/PDF/N9977089.pdf?OpenElement>.

Türkçe gayri resmi tercümesi için bkz. <https://www.ihd.org.tr/ble-mletler-san-haklari-savunucularinin-korunmasi-bdges/>

² Bu hak, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde de öngörülmektedir:

Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme Madde 19: "Herkes, düşüncelerini açıklama hakkına sahiptir; bu hak, herkesin, ülkesel sınırlara bağlı olmaksızın her çeşit bilgiyi ve fikri, sözlü, yazılı ya da basılı biçimde, sanat eserleri biçiminde ya da kendi seçeceği herhangi bir başka biçimde araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünü de içerir."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 10: "1. Herkes ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir."

³ OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Handbook on Monitoring Freedom of Peaceful Assembly*, https://www.osce.org/files/f/documents/d/1/473439_0.pdf

ihlallerin önlenmesi için savunuculuk faaliyetleri yürütebilmek amacıyla kılavuzda da belirtildiği gibi çeşitli izleme ve belgeleme yöntemleri ile gözlem faaliyetlerini desteklemektedir.⁴ Bu kapsamda gerekli görülmesi durumunda sosyal ve yaygın medya taraması, mahkeme kararları, mülki idare amirlerinin karar ve duyuruları, kolluk kuvvetlerinin yazışma ve tutanakları gibi belgelerin değerlendirilmesi ve hak ihlallerine maruz kalan kişilerle mülakat yapılması gibi farklı izleme ve belgeleme yöntemlerine başvurulmaktadır.

Gözlem raporları, her cuma günü kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Hukuki durum:

Anayasa Mahkemesi (AYM), Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlenen 700. hafta buluşmasının Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından yasaklanmasının ve polisin sert müdahalesinin Anayasa'nın 34. maddesince garanti altına alınan "toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının" ihlali olduğuna dair iki ayrı karar verdi. AYM, o gün gözaltına alınanlar arasında bulunan Cumartesi İnsanları'ndan [Maside Ocak Kışlakçı başvurusunda](#) oy çokluğuyla aldığı kararının "yeni ihlallerin önlenmesi için" Beyoğlu Kaymakamlığı ve Adalet Bakanlığı'na; 700. hafta buluşmasına katılan İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şube Başkanı [Gülseren Yoleri başvurusunda](#) oy birliği ile aldığı kararının ise Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine karar verdi.

Polis müdahalesine dayanak olan yasaklama kararında 700. hafta buluşması için bildirim yapılmamış olması gerekçe olarak öne sürülmüştü. AYM, kararlarında toplantı ve gösterilere yönelik müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşıladığının ve orantılı olduğunun ispatının gerektiğine dikkat çekti. İdari makamların toplantı ve gösteri yürüyüşlerini otomatik olarak yasaklama yoluna gitmek yerine bu hakkın etkin kullanımını sağlamaya yönelik pozitif yükümlülükleri olduğunu hatırlatan AYM, Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 1995 yılından bu yana barışçıl bir şekilde toplandıklarına dikkat çekerek idarenin bu etkinliğin yapılacağına ilişkin olarak önceden bilgisi olmadığını iddia edemeyeceğine kanaat getirdi. Buna ek olarak AYM, Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın "gözaltında kaybedilen yakınlarının bulunması ve kamuoyunda farkındalık yaratılması için oturma eylemi düzenlemek istemesinin demokratik bir toplumda saygı ile karşılanması gerektiği"ne hükmetti.

Cumartesi Anneleri/İnsanları, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihindeki 941. hafta buluşması için Galatasaray Meydanı'na çıkmak isterken polis tarafından engellenerek gözaltına alındı. O haftadan bu yana 13 Mayıs Cumartesi günü hariç her cumartesi, barışçıl eylemlerini gerçekleştirmek için Galatasaray Meydanı'na çıkmaya çalışan Cumartesi Anneleri/İnsanları, 21 Ekim 2023 tarihine denk gelen 969. hafta buluşmasında bir kez daha engellenerek gözaltına alındı.

Haftalardır devam eden sistematik engellemelere rağmen Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın buluşmalarına yönelik İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmanın sekizinde kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar (takipsizlik kararları) verildi. 941, 943, 948, 949, 952 ve 954. hafta buluşmalarına yönelik başlatılan soruşturmalarda verilen takipsizlik kararları, Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın avukatlarına tebliğ edildi.

⁴ a.g.e, sf. 14

- 8 Nisan 2023 tarihine denk gelen 941. hafta buluşmasında gözaltına alınan 15 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 13 Haziran 1998 tarihli ve 1998/270 sayılı (1998/8-168 Esas) kararına atıfta bulunarak, “2911 sayılı yasanın 28/1, 32/1 maddesinde düzenlenen direnme suçu açısından; suçun yasal olarak oluşabilmesi için 3 şartın birlikte gerçekleşmesi gerektiği, bunların kanuna aykırı toplantı ve gösteriye katılmak, dağılma yönünde kolluk kuvvetlerinin ihtarı ve ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme unsurlarının olduğu, bu üç unsurdan toplantıya katılma şartı gerçekleşmesine rağmen diğer iki unsurun şüpheliler açısından oluştuğunun söylenemeyeceği, [...] dosya içerisinde mevcut olan ve şüphelilerin toplantıya katıldığını gösteren tutanaktan herhangi bir kolluk görevlisinin uyarı ve müdahalesinin anlaşılmadığı, ihtardan sonra dağılmaları için ne kadar süre beklenildiğine yönelik bir belirleme olmadığının anlaşıldığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 22 Mayıs 2023 tarihli kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararında AYM'nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı.
- 22 Nisan 2023 tarihine denk gelen 943. hafta buluşmasında gözaltına alınan 17 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin 2022/586 sayılı (2021/6251 Esas) kararına atıfta bulunarak, “2911 sayılı yasanın 28/1, 32/1 maddesinde düzenlenen direnme suçu açısından; suçun yasal olarak oluşabilmesi için 3 şartın birlikte gerçekleşmesi gerektiği, bunların kanuna aykırı toplantı ve gösteriye katılmak, dağılma yönünde kolluk kuvvetlerinin ihtarı ve ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme unsurlarının olduğu, soruşturmaya konu olayda şüphelilerin eylemlerinin ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme şeklindeki suçun unsuru oluşturmadığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 13 Temmuz 2023 tarihli takipsizlik kararında AYM'nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı.
- 27 Mayıs 2023 tarihine denk gelen [948. hafta buluşmasında](#) gözaltına alınan 16 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin 2022/586 sayılı (2021/6251 Esas) kararına atıfta bulunarak, “2911 sayılı yasanın 28/1, 32/1 maddesinde düzenlenen direnme suçu açısından; suçun yasal olarak oluşabilmesi için 3 şartın birlikte gerçekleşmesi gerektiği, bunların kanuna aykırı toplantı ve gösteriye katılmak, dağılma yönünde kolluk kuvvetlerinin ihtarı ve ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme unsurlarının olduğu, soruşturmaya konu olayda şüphelilerin eylemlerinin ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme şeklindeki suçun unsuru oluşturmadığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 19 Eylül 2023 tarihli takipsizlik kararında AYM'nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı. 948. haftada 18 kişinin gözaltına alındığı Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından hazırlanan “yakalama tutanağı”, ifade tutanakları ve gözlem raporu ile sabit olmasına rağmen 16 kişi hakkında takipsizlik kararı veren savcı, kararın giriş bölümünde o hafta gözaltına alınan Özge Bakır Efe ve İkbal Eren'e yer vermedi.
- 3 Haziran 2023 tarihine denk gelen [949. hafta buluşmasında](#) gözaltına alınan 13 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin 11 Mayıs 2023 tarih ve 2023/3774 sayılı (2021/4717 Esas) kararına atıfta bulunarak, “kolluk güçleri tarafından zor kullanılmaya başlandıktan sonra

şüphelilerin dağılmamakta ısrar ettiklerine (pasif direnişi aşacak nitelikte itme, vurma vb davranışlarla) dair kamu davası açmaya yeter şüphe oluşturacak nitelikte delil bulunmadığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 19 Eylül 2023 tarihli takipsizlik kararında AYM’nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı.

- 24 Haziran 2023 tarihine denk gelen [952. hafta buluşmasında](#) gözaltına alınan 13 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay 3. Ceza Dairesi’nin 11 Mayıs 2023 tarih ve 2023/3774 sayılı (2021/4717 Esas) kararına atıfta bulunarak, “kolluk güçleri tarafından zor kullanılmaya başlandıktan sonra şüphelilerin dağılmamakta ısrar ettiklerine (pasif direnişi aşacak nitelikte itme, vurma vb davranışlarla) dair kamu davası açmaya yeter şüphe oluşturacak nitelikte delil bulunmadığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 19 Eylül 2023 tarihli takipsizlik kararında AYM’nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı.
- 8 Temmuz 2023 tarihine denk gelen [954. hafta buluşmasında](#) gözaltına alınan 31 kişi hakkında açılan soruşturmayı sonlandıran soruşturma savcısı, Yargıtay 3. Ceza Dairesi’nin 2022/586 sayılı (2021/6251 Esas) kararına atıfta bulunarak, “2911 sayılı yasanın 28/1, 32/1 maddesinde düzenlenen direnme suçu açısından; suçun yasal olarak oluşabilmesi için 3 şartın birlikte gerçekleşmesi gerektiği, bunların kanuna aykırı toplantı ve gösteriye katılmak, dağılma yönünde kolluk kuvvetlerinin ihtarı ve ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme unsurlarının olduğu, soruşturmaya konu olayda şüphelilerin eylemlerinin ihtara rağmen dağılmama üzerine zor kullanılmasına rağmen dağılmamakta ısrar etme şeklindeki suçun unsuru oluşturmadığı” gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi. Savcı, 19 Eylül 2023 tarihli takipsizlik kararında AYM’nin vermiş olduğu ihlal kararlarına herhangi bir atıfta bulunmadı. Gözaltı işlemleri sırasında polislin fiziksel şiddetine maruz kalan Murat Çelik hakkında “görevi yaptırmamak için direnme” yönünden yürütülen soruşturmayı da aynı takipsizlik kararı ile sonlandıran savcı, müşteki polis memuru Ali Hıracı’nın iddia ettiği gibi yaralandığına dair herhangi bir görüntü kaydı olmadığını ve Murat Çelik’in gösterdiği direncin “pasif direnme” olarak değerlendirilebileceğini belirterek “görevi yaptırmamak için direnme” suçunun unsurlarının oluşmadığına karar verdi.

AYM kararlarına rağmen Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın Galatasaray Meydanı’nda buluşmalarını engelleyen kolluk görevlileri hakkında her hafta suç duyurusunda bulunan Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın avukatları, 22 Nisan 2023 tarihindeki 943. hafta buluşmasına müdahale eden emniyet görevlileri hakkında da 16 Mayıs 2023 tarihinde suç duyurusunda bulundu. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, suç duyurusu üzerine açtığı dosyayı soruşturma izni verilmesi için İstanbul Valiliği’ne gönderdi. Valilik, 2020-2022 yılları arasında Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü olarak da görev yapmış bir ikinci sınıf emniyet müdürünü ön inceleme ve araştırma yapması için 14 Haziran 2023 tarihinde görevlendirdi. Ön inceleme ve araştırmayı 29 günde tamamlayarak raporunu 13 Temmuz 2023 tarihinde valiliğe sunan ikinci sınıf emniyet müdürü, 943. hafta buluşmasının [24 Kasım 2022 tarih ve 2022/1 Sayılı Valilik Genel Emri](#) uyarınca yasaklandığını fakat Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın “ihtara rağmen dağılmamakta ısrar ettikleri”ni ve “orantısız güç kullanmayan” polis memurları tarafından gözaltına alındıklarını iddia etti. Dosyanın sunulduğu gün kararını veren İstanbul Valisi Davut Gül, suç duyurusuna konu emniyet görevlileri hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na soruşturma yürütmesi için izin verilmemesine karar verdi. Vali

Gül ayrıca emniyet görevlileri hakkında disiplin soruşturması açılmasına gerek olmadığına kanaat getirdi ve dosyanın işleminden kaldırılmasına karar verdi.

Toplantı öncesi duruma ilişkin notlar:

1. Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın gözaltında kaybedilen sevdiklerinin akıbetini sormak ve adalet taleplerini dile getirmek için bir araya geldikleri mekan olan Galatasaray Meydanı'ndaki eylemi gözlemlemek üzere ilk gözlemci 10:13'te Şişhane yönünden Taksim Meydanı'na yürümeye başladı.
2. Odakule önünde yedi kişilik çevik kuvvet ekibinin beklediği ve bu esnada İstiklal Caddesi üzerinde yürüyen ve Odakule önünde bekleyen grupla değişim yapmak üzere geldiği düşünülen yedi kişilik başka bir çevik kuvvet ekibinin olduğu gözlemlendi.
3. 10:16'da Galatasaray Meydanı'na ulaşan gözlemci Yapı Kredi Kültür Sanat'ın önünden başlayarak yanındaki giyim mağazasının önüne kadar polis sevkiyatı için kullanılan toplam dört midibüsün park halinde durduğunu ve 15-20 kişilik bir grup çevik kuvvet polisinin ise dağınık şekilde midibüslerin etrafında beklediğini gözlemlendi.
4. 10:16'da hafta içinde de demir bariyerler ile kapalı tutulan Galatasaray Meydanı içerisinde 10-12 kişilik bir grup çevik kuvvet polisinin kalkanlarıyla beklediği ve Galatasaray Lisesi önünde ise polis sevkiyatı için kullanılan beş midibüsün beklediği park halinde durduğu görüldü.
5. İstiklal Caddesi ile Meşrutiyet Caddesi kesişiminde 12 kişilik bir çevik kuvvet ekibinin kalkanlarıyla beklediği gözlemlendi.
6. 10:27'de Meşrutiyet Caddesi ve Hamalbaş Caddesi kesişiminde iki çevik kuvvet polisinin beklediği görüldü.
7. 10:54'de Ağa Camii önünde iki çevik kuvvet polisi otobüsü ile yaklaşık yedi kişilik çevik kuvvet polisi ekibinin beklediği görüldü.
8. 10:55'te İstiklal Caddesi üzerinde bulunan, Galatasaray Meydanı'na uzaklığı yaklaşık 200 metre olan ayakkabı mağazası karşısında bir çevik kuvvet otobüsü ile yedi kişilik çevik kuvvet polisinin durduğu, çevik kuvvet polislerinden birinin uzun namlulu silah taşıdığı görüldü.
9. 10:56'da Sahne Sokak başında bir çevik kuvvet otobüsü ile yedi kişilik çevik kuvvet polisi ekibinin beklediği görüldü.
10. 11:10 itibariyle Kallavi Sokak önünde sekiz, Odakule önünde altı kişilik çevik kuvvet ekibi olduğu görüldü. Galatasaray Meydanı yakınında ise gözaltına alınan kişilerin sevkiyatı için kullanılan toplam dört midibüsün park halinde olduğu görüldü.

Toplantıya ilişkin notlar:

11. Aralarında 21 Kasım 1980'de İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra kaybedilen Hayrettin Eren'in kardeşi İkbal Eren, 19 Ekim 1995 tarihinde İstanbul'da gözaltında kaybedilen Fehmi Tosun'un kızı Besna Tosun ve onlara eşlik eden İHD Başkanı Eren Keskin ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) İstanbul Temsilcisi ve Yönetim Kurulu

üyeleri Ümit Efe'nin bulunduğu hak savunucularının Şişhane yönünden Galatasaray Meydanı'na doğru yürümeye başladıkları ve Galatasaray Meydanı'na uzaklığı yaklaşık 30 metre olan Aznavur Pasajı hizasında kurulan polis hattında durduruldukları görüldü.

12. 11:54'te gruba yönelik "Dağılın" anonsunun yapılmaya başlandığı ve Beyoğlu Kaymakamlığı'nın yasaklama kararına değinen anonsun ardarda 3 kere tekrarlandığı duyuldu.
13. 11:55'te Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularının etrafında "güvenlik çemberi" olarak nitelendirilen polis kordonu oluşturulduğu gözlemlendi.
14. 11:57'de Galatasaray Lisesi önünde bulunan polis ekiplerinin Hazzopulo Pasajı'nın İstiklal Caddesi girişine yönlendirildikleri görüldü. Hazzopulo Pasajının İstiklal Caddesi girişinde ve Galatasaray Meydanı'nın tam karşısındaki kitap mağazası önünde oluşturulan polis hattı ile İstiklal Caddesi'nin araç ve yaya trafiğine kapatıldığı gözlemlendi.
15. 11:58'de gazeteciler, gözlemci ve Galatasaray Meydanı'nın sol çaprazı ile Tütüncü Çıkma Sokak'ın hemen yanında bulunan gıda işletmesi önünde bulunan vatandaşların Meşrutiyet Caddesi yönüne doğru oluşturulan polis hattının dışına çıkarıldığı görüldü. Bu esnada Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularının etrafında oluşturulmuş olan "güvenlik çemberi"nin dışında Halkların Demokratik Partisi (HDP) 27. Dönem İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun beklediği gözlemlendi.
16. 11:58'de 34 A 63644 plakalı ilk gözaltı aracının "güvenlik çemberi"nin yanına geldiği görüldü.
17. İstiklal Caddesi üzerine kurulan polis hattının içerisinde bulunan dört gözaltı otobüsünden birinin Şişhane yönünde İstiklal Caddesi'ne yatay bir şekilde park ettiği ve bu sebeple "güvenlik çemberi"nin gözlemlenemediği görüldü.⁵
18. Daha sonra medya taraması yoluyla incelenen görüntü kayıtlarında bir polis amirinin İHD İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri ve İHD Başkanı Eren Keskin ile konuştuğu, Yoleri'nin AYM'deki ihlal kararlarını hatırlatarak Galatasaray Meydanı'na çıkma taleplerini iletmesi üzerine polis amirinin "İHD Şubesi önünde eylemi gerçekleştirebilecekleri" ve "İstiklal Caddesi konusundaki hassasiyetlerinin anlaşılması" yönünde bir yanıt verdiği görüldü.
19. İstiklal Caddesi üzerinde oluşturulan polis hattının Taksim Meydanı yönü tarafına da paralel bir şekilde bir gözaltı otobüsünün park ettiği ve bunun sonucunda "güvenlik çemberi"nin iki tarafının da gözaltı otobüsleri ile görüşe kapatıldığı gözlemlendi.
20. 12:01'de Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (HEDEP) İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin kitap mağazası önündeki polis hattı önünde durdurulduğu ve polis hattının içerisine alınmadığı görüldü ve Saki'nin bu esnada polis hattını oluşturan çevik kuvvet polislerine "Dayanışmayı engelleyerek suç işliyorsunuz." dediği duyuldu.

⁵ Gözlemci kurumlar, gözlem faaliyetlerinin bilinçli şekilde zorlaştırılması ve gözlemcilerin [963. hafta buluşmasında](#) olduğu gibi fiziki müdahale ve tehditlere maruz bırakılması üzerine 21 Eylül 2023 tarihinde İstanbul Valiliği'ne dilekçe ile başvurdu. Aynı gün işleme alınan başvuruda gözlem faaliyetlerinin Türkiye'nin de kabul ettiği [Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Savunucularının Korunması Bildirgesi](#) uyarınca yapıldığı hatırlatılarak gözlemcilerin engellenmemesi ve gözlem faaliyetlerinin kolaylaştırılması için gerekli tedbirlerin alınması talep edildi.

21. 12:01’de “güvenlik çemberi” içerisinde bulunan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularından bir grubun gözaltı otobüsüne bindirildikleri ve polis kameralarının kayıt halinde olduğu görüldü.
22. 12:04’te İstiklal Caddesi üzerinde bulunan polis hattının aşağısından caddeye paralel park eden gözaltı aracı nedeniyle “güvenlik çemberi” nin görülmesinin engellendiği, cadde üstünde bulunan gazetecilerin görüntü alabilmesinin mümkün olmadığı gözlemlendi. Toplantı sonrası başvuru görüntü kayıtları incelendiğinde, 28 yıl boyunca her hafta olduğu gibi bu hafta da gözaltı esnasında direnmediklerini göstermek üzere telefonlarını ve nüfus cüzdanlarını ellerinde hazır tutma kararı alan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularının telefonlarını ve nüfus cüzdanlarını ellerinde tutarak havaya kaldırdıkları gözlemlendi.
23. Gözaltına alınan ilk grubu taşıyan 34 A 63644 plakalı gözaltı aracının kapısının 12:05’te kapandığı ve Meşrutiyet Caddesi yönüne doğru hareket ettiği görüldü.
24. 12:07’de 34 A 63644 plakalı ilk gözaltı aracının çıkışı için hazırlık yapıldığı ve İstiklal Caddesi üzerindeki polis hattının Meşrutiyet Caddesi girişine dek genişletildiği ve araca yol vermek üzere polis hattının bir müddet açıldığı gözlemlendi.
25. 12:08’de “güvenlik çemberi” yanında bulunan sivil plakalı (34 RV 5040) ikinci gözaltı aracının kapısının açıldığı gözlemlendi.
26. Kitap mağazası önünden başlayan polis hattı önünde işyerlerine ulaşmak isteyen vatandaşların polislerden izin istediği ancak geçiş sağlayamadığı gözlemlendi.
27. 12:10’da kalan grubun 34 RV 5040 sivil plakalı gözaltı aracına bindirilmesinin tamamlandığı görüldü.
28. 12:11’de Meşrutiyet Caddesi’nden ayrılan 34 A 63644 plakalı ilk gözaltı aracından görüntü almak isteyen gazetecilerin uyarılarak engellendiği görüldü.
29. 12:11’de Türkiye İşçi Partisi (TİP) İstanbul milletvekili Ahmet Şık ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (HEDEP) İstanbul milletvekili Cengiz Çiçek’in Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularının kendilerine teslim ettiği karanfilleri Galatasaray Meydanı’na attığı görüldü.
30. 12:12’de 34 RV 5040 sivil plakalı ikinci gözaltı aracının alandan ayrıldığı görüldü.
31. 12:13’te İstiklal Caddesi üzerindeki polis hattının açılarak İstiklal Caddesi’nin tekrar yaya ve araç trafiğine açıldığı görüldü.

Gözaltına ilişkin notlar:

32. 13:42’de Emniyet’e ulaşan, aralarında gözlemci kurumlardan iki avukatın da bulunduğu avukatlar bekleme odasına alındılar. 13:54 itibariyle bekleme odasında İHD avukatları, TİHV avukatları ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) ile Çağdaş Hukukçular Derneği’nden (ÇHD) avukatların da katılımıyla ifadelere toplam 7 avukat eşlik etti.
33. 14:02’de ifade için getirilen 13 kişilik ilk grubun ifadeleri 14:07 itibariyle başladı, 14:30 itibariyle tamamlandı.

34. İlk grupta bulunan 13 kişinin tamamının gözaltına alınırken plastik kelepçelerle düz kelepçelendiği, muayene sırasında kelepçeleri çıkarıldıysa da sonrasında aynı şekilde tekrar kelepçelenerek emniyete getirildiği öğrenildi. Aynı grupta bulunan Maside Ocak Kışlakçı ile Ali Newroz Tosun'un ise plastik kelepçe kalmadığı gerekçesiyle hastane dönüşü birbirlerine metal kelepçeyle bağlandığı öğrenildi. Gözaltına alınanların bileklerinde kelepçeden kaynaklı kızarıklıklar olduğu görüldü.
35. İlk grubun ifadesinin tamamlanmasının ardından Beyoğlu Kaymakamı'nın yasaklama kararı avukatlara gösterildi. Gözaltılara gerekçe olarak gösterilen 20/10/2023 tarih ve E-34255955-81381-2023102010322679745 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yasaklama Hk. konulu belge incelendiğinde yasaklama talebinin önceki haftalarda olduğu gibi Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Büro Amirliği tarafından hazırlanıp Beyoğlu Kaymakamı oluruna sunulduğu ve Beyoğlu Kaymakamı Can Aksoy'un "Olur" verdiği ve imza hanesi kısmında "E-İMZALI" ibaresinin bulunduğu görüldü. Yasaklama kararı talebinin altında Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü Uğur Kurak'ın ismi yazılı olsa da Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirtilen şekilde imzasının bulunmadığı görüldü.
36. Cumartesi Anneleri'ne/İnsanları'na yönelik 20 Ekim 2023 tarihli yasaklama kararında "Sosyal Medya (X) üzerinden yapılan çalışmalarda Cumartesi Anneleri adlı oluşumun "Galatasaray Meydanı'ndan Vazgeçmeyeceğiz" sloganıyla 21/10/2023 günü idaremiz İstiklal Caddesi üzerinde toplanma, yürüyüş, oturma eylemi, basın açıklaması vb. etkinliklerin yapılacağı bilgisi edinilmiştir" şeklinde bir paragraf olduğunun görülmesi üzerine ilgili sosyal medya hesabı incelendi ve bu şekilde bir paylaşım olmadığı görüldü.
37. 14:30'da getirilen 13 kişilik ikinci grubun ifadeleri 14:33'te başladı, 15:00 itibariyle bitti.
38. İkinci grubun tamamının gözaltına alınırken düz kelepçelendiği, muayene sırasında kelepçelerin çıkarıldığı, bir kişi hariç (Fatma Akaltun) hastane dönüşü bu gruba ikinci kez kelepçe takılmadığı öğrenildi. Gözaltına alınanların bileklerinde kelepçeden kaynaklı kızarıklıklar olduğu görüldü.
39. Eyüp Devlet Hastanesi'nde ilk muayenesi yapılan ikinci grupta bulunanların muayene ortamından şikayetleri dinlendi. Buna göre muayene sırasında her ne kadar perdeyle ayrılan alanda olsalar da, aynı oda ortamında bulunan polisler perdeye oldukça yakın durmuş ve bu durum muayene edilenlerin doktora şikayetlerini rahat bir şekilde anlatmalarına engel olmuştur.
40. 15:02 itibariyle avukatlar Emniyet'ten ayrıldı.

Gözaltına alınanların tam listesi:

1. Ali Newroz Tosun
2. Ayşegül Devecioğlu
3. Begali Kurnaz
4. Besna Tosun
5. Davut Arslan
6. Doğan Özkan

7. Eren Keskin
8. Evrim Gürenin
9. Ezgi Karakuş
10. Fatma Akaltun
11. Gülseren Yoleri
12. Hasan Karakoç
13. İkbal Eren
14. İrfan Bilgin
15. İrem Gerkuş
16. İsmail Yücel
17. Maside Ocak
18. Mikail Kırbayır
19. Nazım Dikbaş
20. Nazlı Evrim Şerifoğlu
21. Leman Yurtsever
22. Oya Ersoy
23. Seher Kalkan
24. Sevim Sancaktar
25. Taylan Bekin
26. Ümit Efe

Gözaltı sonrası:

41. 969. hafta buluşmasında gözaltına alınan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularının ifade işlemleri sonrasında ikinci sağlık kontrolü için iki grup halinde Galatasaray Meydanı'na uzak iki farklı hastaneye götürüldükleri ve bu hastanelerden serbest bırakıldıkları öğrenildi.
42. 15:22'de serbest bırakılan 13 kişilik ilk grubun Bakırköy'de bulunan Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne (Galatasaray Meydanı'na uzaklığı yaklaşık 20 km); 16:36'da serbest bırakılan 13 kişilik ikinci grubun Bahçelievler Devlet Hastanesi'ne (Galatasaray Meydanı'na uzaklığı yaklaşık 14.4 km) götürüldükleri ve bu hastanelerden serbest bırakıldıkları öğrenildi.
43. Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucuları, gözaltına alındıktan yaklaşık beş saat sonra serbest bırakıldı. Gözaltına alınan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuları, gözaltı araçlarında ortalama 2 saat 35 dakika tutuldu. Tespit edilebildiği kadarıyla, Bakırköy'de bulunan Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden serbest bırakılan 13 kişilik grup toplamda 2 saat 5 dakika, Bahçelievler Devlet Hastanesi'nden serbest bırakılan 13 kişilik grup toplamda 3 saat 5 dakika gözaltı aracında tutuldu. Gözaltı araçlarının koltuklarının bazılarının kırık, araçların ise havasız ve pis olduğu öğrenildi. Bu süreler, Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucuları gözaltına alındıkları andan itibaren transferlerde geçirilen süreler dikkate alınarak hesaplandı.
44. Gözaltına alınan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuları, iki grup halinde 16:45 ve 18:10'da İHD İstanbul Şubesi'ne döndü. Serbest bırakılan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularını aileleri, avukatları ve hak savunucuları karşıladı.

Basın toplantısı:

Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın Galatasaray Meydanı'nda okuması engellenen basın açıklaması, 14:00'da İHD İstanbul Şubesi'nde yapılan basın toplantısında okundu.

Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın sosyal medya hesabından da paylaşılan "28 yıldır soruyoruz: Fehmi Tosun nerede?" başlıklı [açıklamada](#), kamu idaresinin bireyin hak ve özgürlüklerini güvenli bir şekilde kullanmasını sağlamakla görevli olduğu hatırlatılarak Beyoğlu Kaymakamlığı'nın AYM tarafından "haklı ve ikna edici" bulunmayan gerekçelerle aldığı yasaklama kararlarının hak ve özgürlüklerin kullanımını engellediği vurgulandı. 28 haftadır barışçıl biçimde Galatasaray Meydanı'na çıkmaya çalışan hak savunucularına uygulanan polis şiddetine dikkat çekildi.

Açıklamanın devamında 19 Ekim 1995 günü arkadaşı Hüseyin Aydemir ile birlikte evinden ayrılan beş çocuk babası Fehmi Tosun'un akıbetine dair, ailesi kendisini kaçıran aracın plakasını yetkililere iletmış olmasına rağmen bunca zamandır etkili soruşturma yürütme sorumluluğunun yerine getirilmediği belirtildi. 2003 yılında AİHM'de sonuçlanan başvuruya hükümetin verdiği savunmada AİHS'nin 2. maddesinin ihlal edildiğini kabul ettiğine dikkat çekilen açıklamada dosyanın zamanaşımından takipsizliğe uğradığı ifade edildi.

Basın açıklamasının okunmasının ardından Fehmi Tosun'un eşi Hanım Tosun'un eşine ve Galatasaray Meydanı'nda yaşananlara dair [video mesajı](#) paylaşıldı.

Beyoğlu Kaymakamlığı'nın yasaklama kararına ilişkin ek notlar:

Cumartesi Anneleri/İnsanları, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirdikleri 941. hafta buluşması için Galatasaray Meydanı'na çıkmış ve polis engeliyle karşılaşarak gözaltına alınmıştı. Cumartesi Anneleri/İnsanları, 8 Nisan gününden bu yana geçen 29 hafta boyunca, 13 Mayıs Cumartesi günü hariç her cumartesi günü barışçıl eylemlerini gerçekleştirmek için Galatasaray Meydanı'na çıkmaya devam etti. Gözlemci kurumlar, 944. haftadan itibaren ortak gözlem yapmaya başladı. Ortak gözlem yapılan süreçte, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararına rağmen gerçekleşen engellemelere dayanak olarak gösterilen yasaklama kararlarına ilişkin ek not ve değerlendirmelerimiz şu şekildedir:

- 947. haftaya kadar İstanbul Valiliği veya Beyoğlu Kaymakamlığı'nın herhangi bir yasaklama kararı tespit ve beyan edilmedi.
- Ancak, [947. hafta](#)da gözaltı sonrasında kolluk tarafından tutulan kimlik tespit tutanağında "Beyoğlu Kaymakamlığı'nın 12 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklama kararı" ifadesi yer aldı.
- [948. hafta](#) ile [949. haftalarda](#) ise gözaltı sonrasında kolluk tarafından tutulan kimlik tespit tutanağında "Beyoğlu Kaymakamlığı'nın 22 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklama kararı" ifadesi yer alıyordu. 948. haftada ifade işlemleri için gidilen Güvenlik Şube'de avukatlara, "Beyoğlu Kaymakamlığı'nın 22 Mayıs 2023 tarihli toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklama kararı" olduğu belirtilen bir yazı gösterildi. Söz konusu yazıda, Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü, Beyoğlu Kaymakamlığı'ndan Taksim Meydanı ve çevresi ile İstiklal Caddesi üzerinde tüm toplanma, basın açıklaması ve benzeri etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklanması

talebinde bulunuyordu. Bu talebin kaymakamlık tarafından kabul edildiğine dair ıslak imzalı bir onay bulunmuyordu.

- [950. hafta](#) buluşması ise “Avrupa’nın kulüpler bazında en prestijli organizasyonu olan 10 Haziran 2023 Cumartesi günü İstanbul’da düzenlenecek olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali” gerekçe gösterilerek Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından alınmış olan bir günlük etkinlik yasaklama kararıyla engellendi.
- [951. hafta](#) ve [952. hafta](#) buluşmaları, AYM kararlarından sonra ve bu kararlara rağmen Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından doğrudan Cumartesi Anneleri’ne/İnsanları’na yönelik alınan bir günlük yasaklama kararları ile engellendi.
- [953. hafta](#) buluşması, önceki iki hafta olduğu gibi doğrudan Cumartesi Anneleri’ne/İnsanları’na yönelik bir günlük yasaklama kararı ile engellendi. Bu karara, izinde olan Beyoğlu Kaymakamı Mustafa Demirelli yerine Şişli Kaymakamı Ahmet Gazi Kaya imza attı. Buna rağmen “Olur” altındaki imzada Kaya’nın Demirelli yerine “vekaleten” imza attığına dair herhangi bir ibare yer almadı.
- 953. hafta buluşmasında olduğu gibi [954. hafta](#) buluşması da Beyoğlu Kaymakamı Mustafa Demirelli yerine Şişli Kaymakamı Ahmet Gazi Kaya’nın imza attığı Cumartesi Anneleri’ne/İnsanları’na yönelik alınan bir günlük yasaklama kararı ile engellendi.
- [955.](#), [956.](#), [957.](#), [958.](#), [959.](#), [960.](#), [961.](#), [962.](#), [963.](#), [964.](#), [965.](#), [966.](#), [967.](#), ve [968.](#) hafta buluşmaları, 951. haftadan itibaren olduğu gibi AYM kararlarından sonra ve bu kararlara rağmen Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından doğrudan Cumartesi Anneleri’ne/İnsanları’na yönelik alınan bir günlük yasaklama kararları ile engellendi.
- 961. hafta buluşmasına ilişkin “yakalama tutanağı”nda belirtilen E-34255955-81381-2023080413541119791 sayılı yasaklama kararı ifade işlemlerine katılan avukatlara gösterilmedi. “Yakalama tutanağı”nda karar tarihi yer almayan söz konusu yasaklama kararının sayı numarasının, 958. hafta için verilen 04.08.2023 tarihli yasaklama kararı ile aynı sayı numarasını taşıdığı görüldü. Söz konusu yasaklama kararı bir gün süreli olup yasak da 05.08.2023 günü saat 23:59’da sona ermiştir. Beyoğlu Kaymakamlığı’nın resmî web sitesinde 26.08.2023 tarihine ilişkin bir yasaklama kararı yayınlanmamıştır. İHD İstanbul Şubesi yetkililerine, Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularına ya da avukatlarına da önceden bir yasaklama kararı tebliğ edilmemiştir. 961. hafta için verilmiş bir yasaklama kararı olup olmadığı bilinmediği için avukatlar, 962. hafta buluşmasında gözaltına alınanlara eşlik ettikleri sırada bu kararı bir kez daha sormuşlardır. Görüşülen emniyet amiri, kararın henüz kendisine de ulaşmadığını beyan etmiştir.
- Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın 962. hafta buluşmasına yönelik yasaklama kararı ve polis tarafından hazırlanan “yakalama tutanağı”nın incelenmesi üzerine evrakta dikkat çekici hususlar ve uyumsuzluklar fark edildi:
  - 24 Ağustos 2023 tarihinde yayımlanan Mülki İdare Amirleri Atama Kararnamesi ile Kocaeli ili Derince Kaymakamlığı’na atanan ve 1 Eylül 2023 tarihinde [görevi bıraktığına dair mesaj](#) yayınlayan Beyoğlu Kaymakamı Mustafa Demirelli, 2 Eylül 2023 tarihinde gerçekleştirilecek 962. hafta buluşması için Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün yasaklama talebine 31 Ağustos 2023 tarihinde “OLUR” vermiştir.

- 2 Eylül 2023 tarihli “yakalama tutanağı”nda gözaltılara gerekçe olarak Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından 2 Eylül tarihinde gerçekleştirilecek olan 962. hafta buluşmasına yönelik alınan 31 Ağustos 2023 tarihli ve E-34255955-81381-2023083116075051798 sayılı yasaklama kararı yerine, Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 959. hafta buluşmasına yönelik aldığı 11 Ağustos tarihli ve 2023081113524417015 sayılı karar yazılmıştır.
- “Yakalama tutanağı”nda ayrıca gözaltına alınanlara Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 31 Ağustos 2023 tarihli ve E-34255955-81381-2023083116075051798 sayılı kararının değil, Beyoğlu Kaymakamlığı’nın 11 Ağustos 2023 tarihli ve 2023081113524417015 sayılı kararın tebliğ edildiği belirtilmiştir.

Gözlemci kurumlar, Beyoğlu Kaymakamlığı’nın farklı tarihlerdeki yasaklama kararları ile ilgili olarak şu hususlara dikkat çeker:

- AYM, verdiği ilk karar olan [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararında, “yeni ihlallerin önlenmesi için” kararın ayrıca Beyoğlu Kaymakamlığı’na gönderilmesine karar vermiştir. AYM’den ayrı olarak avukatlar da AYM’nin kararının uygulanması için sırasıyla Beyoğlu Kaymakamlığı’na ve İstanbul Valiliği’ne dilekçe ile başvurmuşlardır.
- Ancak AYM’nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirdikleri 941. hafta buluşmasından başlayarak Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın Galatasaray Meydanı’nda buluşması, gözaltında kaybedilenleri anarak adalet talep etmesi ve bu amaçla basın açıklaması yapması engellenmeye devam etmektedir. Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuları, AYM kararına rağmen orantısız güç kullanılarak gözaltına alınmaktadır. Dolayısıyla, AYM’nin hem [Maside Ocak Kışlakçı](#) hem de [Gülseren Yoleri](#) kararları idare tarafından ısrarla uygulanmamaktadır.
- 947. haftadan başlayarak kolluk tutanaklarında ifade edilen Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından verilen yasaklama kararları, İHD İstanbul Şubesi’ne, kayıp yakınlarına ya da avukatlarına toplanma öncesinde tebliğ edilmemektedir. Yasaklama kararlarının metinleri, gözaltı işlemi sonrası emniyet ifade aşamasında avukatlara gösterildiği takdirde yalnızca avukatlar tarafından görülebilmektedir.
- Gözlemciler, gözlemin başlangıcında ve gözaltı işlemleri yapılırken İstanbul Valiliği ve Beyoğlu Kaymakamlığı’nın resmî web sitelerini kontrol etmektedir. Kolluk tutanaklarında atıf yapılan yasak kararları, bu gözlem raporunun yayımlandığı tarih itibariyle halen ilgili kurumların web sitelerinde kamuoyuyla paylaşılmamıştır.
- Cumartesi Anneleri’ne/İnsanları’na yönelik verilen yasaklama kararlarından sonraki haftalara denk gelen başka eylem ve etkinlikler için verilen yasaklama kararları Beyoğlu Kaymakamlığı web sitesine yüklenmişse de Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın gerçekleştirmek istedikleri açıklamaya ilişkin verilen yasaklama kararları yüklenmemektedir. Örneğin, Onur Yürüyüşü’ne yönelik alınan 25 Haziran 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararı](#) Beyoğlu Kaymakamlığı web sitesinde bulunmasına rağmen, Cumartesi Anneleri’nin/İnsanları’nın 24 Haziran 2023 tarihindeki buluşmasına yönelik alınan bir günlük yasaklama kararı sitede yer almamaktadır. AYM’nin Cumartesi Anneleri/İnsanları başvurularına ilişkin vermiş

olduğu ihlal kararları ortadayken, başka etkinliklere ilişkin alınan yasaklama kararlarının kaymakamlık web sitesine yüklenip Cumartesi Anneleri'ne/İnsanları'na yönelik yasaklama kararlarının yayınlanmamasının, AYM kararlarının etrafından dolaşmaya ve süregelen ihlalleri gizlemeye yönelik bir teşebbüs olduğu düşünülmektedir. Bu şekilde ilgililerin önceden öğrenmesine imkân verilmeyen bir durum yaratılmakta, yaratılan bu durum gerekçe gösterilerek "kanun dışı" bir eylem varmış gibi harekete geçilmektedir.

- İçeriğine dair bilgi edinilen yasaklama kararlarında Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın buluşmasının kamu düzenini ne şekilde bozacağına veya başkalarının hak ve özgürlüklerini nasıl zedeleyeceğine dair herhangi bir somut açıklama bulunmamaktadır. İdari makamların bu tutumu, AYM tarafından [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarında da değerlendirilmiş ve toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlal edildiğine dair tespitin gerekçelerinden biri olarak kabul edilmiştir ([Maside Ocak Kışlakçı](#) başvurusu, paragraf 24-26; [Gülseren Yoleri](#) başvurusu, paragraf 19).
- Yukarıda da özetlendiği gibi Beyoğlu Kaymakamlığı'nın içeriğine dair bilgi edinilebilen yasaklama kararlarının tamamı, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarına aykırılık oluşturmaktadır. Zira, bu yasaklama kararları ile Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlemek istediği 700. hafta basın açıklamasına yönelik Beyoğlu Kaymakamlığı'na alınan yasaklama kararı aynı mahiyettedir. 700. hafta için ilan edilen yasaklama kararının Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın barışçıl toplanma ve gösteri hakkını ihlal ettiği AYM kararları ile sabit iken, aynı mahiyette verilen yasaklama kararları AYM'nin tespit ettiği ihlali devam ettirmekte ve yeni ihlallere sebebiyet vermektedir.
- Bu yasaklama kararları, Cumartesi Anneleri/İnsanları bakımından toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ihlalini sürdürmesi ve yeni ihlallere sebep vermesinin yanında toplumun tamamının toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını ihlal etmektedir.
- AYM'nin Maside Ocak Kışlakçı ve Gülseren Yoleri kararları göz ardı edilerek her hafta alınan yasaklama kararları ve bu kararlara dayanarak gerçekleştirilen polis müdahaleleri, AYM'nin doğrudan Cumartesi Anneleri'ni/İnsanları'nı ilgilendiren bir başka kararı olan [Aydın Aydoğan](#) kararında tespit edilen ihlalin de tekrarlanması anlamına gelmektedir. Anılan kararda Cumartesi Anneleri/İnsanları ve onlara eşlik eden hak savunucularına yönelik müdahaleler sırasında polis tarafından uygulanan fiziksel şiddet, kötü muamele yaşağının ihlali olarak değerlendirilmiştir.
- Bahsi geçen yasaklama kararları ile Taksim Meydanı ve çevresi ile İstiklal Caddesi üzerinde toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasına yasaklama getirilmektedir. Kamuoyuna da ilan edilmeyen bu yasaklama kararları karşısında, Anayasa ile güvence altına alınan temel hakkını kullanmak isteyen herkes kolluk müdahalesi ihtimali ile karşı karşıya bırakılmaktadır.

Gözlemci kurumlar, yasaklama kararları ve bunlara dayanarak basın açıklamalarının engellenmesi, Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının gözaltına alınması ile ilgili olarak, gözlem yaptıkları süre boyunca idari makamların ilgili AYM kararlarını uygulamadıklarını ve AYM kararlarında ihlale neden olduğu kabul edilen tutumlarını aynen sürdürdüklerini gözlemlemektedir. Dahası, yetkililerin Cumartesi Anneleri'ne/İnsanları'na yönelik tutumlarından kaynaklanan ihlaller, gözaltında kaybedilen yakınları için adalet ve

hakikat talep eden Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın asli talebini görünmez kılmaktadır.

Cumartesi Anneleri/İnsanları ile dayanışmak için çeşitli illerde yapılmak istenen basın açıklamalarına yönelik yasaklama kararları ve kolluk müdahaleleri:

İHD Genel Merkezi, her cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın Galatasaray Meydanı'nda buluşma saatinde İHD şubelerinin olduğu illerde eşzamanlı destek ve dayanışma açıklamaları yapılması [kararı](#) almıştır. Bu doğrultuda çeşitli İHD şubelerinin Cumartesi Anneleri/İnsanları ile dayanışmak için yaptıkları basın açıklamalarının da kolluk şiddeti ve keyfi yasaklamaların hedefi olmaya başladıkları gözlemlenmektedir. Haberler ve ilgili kişi/kurumlar tarafından yapılan sosyal medya paylaşımlarından edinilen bilgilere göre:

- 22 Temmuz 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 956. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Dersim Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklamasına müdahale eden polis, şube eş başkanları Gönül Sonbahar ve Gürbüz Solmaz'ın da aralarında olduğu altı kişiyi fiziksel şiddet uygulayarak gözaltına aldı. Polis müdahalesine ve akabinde yapılan gözaltılara valiliğin 21 Temmuz 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 29 Temmuz 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 957. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Dersim Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklamasına müdahale eden polis, yedi kişiyi fiziksel şiddet uygulayarak gözaltına aldı. Polis müdahalesine ve akabinde yapılan gözaltılara valiliğin 28 Temmuz 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 5 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 958. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi. Kolluk engellemesine valiliğin 4 Ağustos 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 12 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 959. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 11 Ağustos 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 5 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 958. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Adana Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması, orantısız fiziksel şiddet uygulayan polis tarafından engellendi ve aralarında İHD Adana Şube Başkanı Av. Yakup Ataş'ın da olduğu 18 kişi gözaltına alındı. Polis, ÇHD Genel Sekreteri avukat Ümit Büyükdağ'ı yerde sürükleyerek gözaltına aldı. Polis müdahalesi sırasında dengesini kaybederek yere düşen gazeteci Hamdullah Yağız Kesen'in de başını betona çarptığı ve bir süre müşahede altına alındığı bildirildi. Kolluk engellemesine valiliğin 4 Ağustos 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 12 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 959. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Adana Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması, orantısız fiziksel şiddet uygulayan polis tarafından engellendi. Sert polis

müdahalesinde aralarında aralarında İHD Adana Şube Başkanı Av. Yakup Ataş ve dört avukatın da olduğu 39 kişi gözaltına alındı. Kolluk engellemesine valiliğin 11 Ağustos 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.

- 19 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 960. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 18 Ağustos 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 19 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 960. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Adana Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi. İHD Adana Şubesi'nin İnönü Parkı'nda basın açıklamasını valiliğin 18 Ağustos 2023 tarihli bir günlük [yasaklama kararını](#) gerekçe göstererek engelleyen polisler ile yapılan müzakere sonucunda basın açıklaması şube binası önünde yapılabildi.
- 19 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 960. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Şırnak Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklamasının [yoğun polis ablukası](#) altında yapılabildiği bildirildi.
- 26 Ağustos 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 961. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 25 Ağustos 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 2 Eylül 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 962. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 1 Eylül 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 9 Eylül 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 963. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 8 Eylül 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 16 Eylül 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 964. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 15 Eylül 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 23 Eylül 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 965. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 22 Eylül 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- 30 Eylül 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 966. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına

müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 28 Eylül 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.

- 7 Ekim 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 967. hafta buluşmasına destek amacıyla İHD Van Şubesi'nin yapmak istediği basın açıklaması polis tarafından engellendi ve hak savunucularının dernek binasından çıkmasına müsaade edilmedi. Kolluk engellemesine valiliğin 5 Ekim 2023 tarihli iki günlük [yasaklama kararı](#) gerekçe gösterildi.
- İHD Van Şubesi, 14 Ekim 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 968. hafta buluşmasına destek amacıyla yapmak istediği basın açıklamasını, "Halkımızın ve çevre esnafının zarar görmemesi için basın açıklamalarımızı dernek binamızda yapmaya karar verdik" diyerek dernek binasında yaptı. Buna rağmen Valiliğin 13 Ekim 2023 tarihinde iki günlük [yasaklama kararı](#) aldığı öğrenildi.
- İHD Van Şubesi, 21 Ekim 2023 Cumartesi günü Cumartesi Anneleri'nin/İnsanları'nın 969. hafta buluşmasına destek amacıyla yapmak istediği basın açıklamasını, dernek binasında yaptı. Basın açıklaması bu hafta olduğu gibi geçen hafta da dernek binasında yapılmasına rağmen Valiliğin 19 Ekim 2023 tarihinde iki günlük [yasaklama kararı](#) aldığı öğrenildi.